

Status pr 23. juni 2017 – Handlingsplanen mot vold i nære relasjoner i Mosseregionen

Grønt = ferdig 31%	Gult = pågår 47%	Rødt = ikke utført 9%	Hvitt = uavklart, info etterspørres 22%
-----------------------	---------------------	--------------------------	--

TILTAK	ANSVAR	STATUS PR 01.06.2017
1. En veileder utarbeides, godkjennes og distribueres til alle ansatte med brukerkontakt i kommunenes hjelpeapparat.	Utarbeidelse: Koordinator. Arbeidsgruppe nedsettes. Gjennomgang og bruk i virksomhetene: Virksomhetsledere	✓
2. Krisesenteret får status som Mosseregionens kompetansesenter i arbeidet mot vold i nære relasjoner. Kravene defineres og skiftliggjøres. Krisesenterets leder tillegges et koordinerende ansvar for implementering og oppfølging av handlingsplanen.	Krisesenterets styre. I planen omtalt som «koordinator»	✓
3. Skriftliggjøre samarbeidsrutiner mellom sentrale aktører på feltet.	Kommunalsjefer, virksomhetsledere.	Delvis gjennomført: Krisesenter-barnevern Krisesenter-DPS Krisesenter-skole/bhg Gjenstår: Krisesenter-NAV
4. Nettverksmøter. En årlig, interkommunal møteplass for hjelpeapparatets virksomhetsledere og fagledere.	Koordinator i samarbeid med kommunalsjefene.	Delvis gjennomført: Ikke fast etablert, men ivaretas delvis ved at koordinator deltar på virksomhetsledermøter, samt at krisesenteret systematisk har møter med helsestasjonsledere, barnevernsledere, NAV-ledere og kommunalsjefer oppvekst.
Samkjøre forebyggende informasjonsarbeid til befolkningen generelt og til utsatte målgrupper.		Se tiltak 9 og 10

(se tiltak nr 9 og 10 - Informasjon)		
Interkommunale fagkonferanser om vold i nære relasjoner for ansatte. (se tiltak nr 14 – Avdekke vold)		✓ 2016 og 2017
5. Tenke nytt – sammen. Samkjøre prosjekter og prosjektsøknader. Tverretatlig og interkommunalt.	Se mer under kapittel om «Økonomi»	Pågår: Samarbeid mellom krisesenter, helsestasjonene, Stiftelsen Tryggere og skolene i 4 kommuner om felles gjennomføringsplan for å få vold inn i skolens årshjul. Prosjektmidler fra Justisdepartementet.
6. Hospitering. Det tilrettelegges for at ansatte kan hospitere i samarbeidsparters virksomheter.	Virksomhetsledere i samråd med sin kommunalsjef	Ikke gjennomført. Forespørsler har kommet, men ikke gjennomført.
7. Brukermedvirkning på individnivå i tråd med anerkjente metoder benyttes.	Ansatte.	Gjenstår: Koordinator bør etterspørre resultater i samarbeidsmøter med instansene
8. Evaluering og forbedring av tilbudene på systemnivå.	Virksomhetsledere oppsummerer tilbakemeldinger fra brukere og forbedrer rutiner og tilbud.	
9. Informasjonsmaterieell om vold i nære relasjoner og hjelpetilbudene utarbeides og/eller kompletteres. For befolkningen generelt og for utsatte og sårbare målgrupper. Informasjonsmateriellet trykkes og distribueres til offentlige kontorer, helse- og omsorgstjenester, og virksomheter med brukerkontakt.	Koordinator. Koordinator. Virksomhetsledere gjør materiellet tilgjengelig og synlig.	✓ Tiltakskort, brosjyre, nettside, roll up og plakater. Gjenstår: - Lansering av nettside 1.9.2017 - Noe distribusjon
10. Fagmiljøene samkjører sine informasjonstiltak rettet mot skole og barnehage.	Koordinator skisserer i samarbeid med bl.a. helsestasjon, krisesenter, barnevern, familievernkontor og politi ulike «informasjonspakker» som tilbys skolene og barnehagene (jf. punkt 11).	✓ Utkast til gjennomføringsplan foreligger. Skolene-helsestasjon-krisesenter. Gjenstår: Innspill/godkjenning fra Rygge, Våler og Råde.

<p>11. Temaet «Vold i nære relasjoner» legges inn i skolenes og barnehagers årshjul slik at man sikrer at <u>alle</u> elever får årlig informasjon om vold i nære relasjoner og om hvem som kan hjelpe.</p>	<p>Kommunalsjef er ansvarlig for fastsetting av tidspunkt, gjennomføring og opplegg i barnehager, barne- og ungdomsskoler og introprogram.</p>	
<p>12. Informasjon og dialog med elevrådene i forkant jf. pkt 11.</p>	<p>Koordinator gjennom ungdomsrådene/ungdommens bystyre som videreformidler informasjonen til sine skoler. Elevrådsledere.</p>	
<p>13. Informasjon og dialog med kommunalt foreldreutvalg om temaet og informasjonen elevene får.</p>	<p>Kommunalsjef i samarbeid med koordinator.</p>	
<p>14. Sikre nødvendig kompetanse for alle berørte faggrupper slik at ansatte kan, tør spørre og samtale om vold.</p>	<p>Virksomhetsleder/ rektor/ leger/tannleger</p>	
<p>Interkommunale fagkonferanser om vold i nære relasjoner for førstelinjen. Praktisk rettet. Eksterne og interne foredragsholdere.</p> <p><u>Gjennomføringsplan:</u></p> <p>I) For ansatte på helsestasjonene, i barnevernstjenesten. Fastleger/tannleger, ansatte ved hjemmebaserte tjenester, rus- og psykisk helsetjeneste, tjenester for funksjonshemmede og sykehjem/bo- og service inviteres med.</p> <p>II) For ansatte i skoler og barnehager.</p> <p>III) Fagkonferanser for ansatte i andre virksomheter i førstelinjen vurderes.</p>	<p>Koordinator i samarbeid med kommunalsjefer og berørte virksomheter.</p> <p>Vikarer ikke nødvendig på helsestasjoner og i barnevernet.</p> <p>Arrangeres på allerede avsatte planleggingsdager.</p>	<p>✓</p> <p>Ny fagkonferanse 1.9.2017</p>

<p>Foredrag for patruljerende- og utrykningspolitiet i Mosseregionen fra voldsutsatt og eventuelt Krisesenter for å få direktekunnskap og innsikt i hvordan det er å leve med vold.</p>	<p>Rådmennene i Mosseregionen synliggjør ønsket tiltak i politirådet hvor politiet/familievoldskoordinator er ansvarlig for tiltaket.</p>	
<p>15. Screening. Det skal spørres rutinemessig om vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep under svangerskapskontroll og under oppfølging av barnet på helsestasjonene</p>	<p>Jordmødre i kontakt med gravide. Helsestasjonene.</p>	
<p>16. Anonyme drøftinger på tvers av virksomhetene.</p>	<p>Ansatte i førstelinjen kan ta kontakt med ansatte i andre virksomheter for å drøfte en vanskelig situasjon. Krisesenteret og barnevernet vil være naturlige «sparringspartnere».</p>	
<p>17. Tydelige rutiner for å kunne håndtere saker når det er mistanke om vold.</p>	<p>Rutiner vil bli beskrevet i veilederen. Rektor/virksomhetsleder har ansvar for å gjøre veilederen og rutinene kjent i egen organisasjon.</p>	<p>✓</p>
<p>18. For å øke den kulturelle forståelsen begge veier, oppfordres virksomheter i hjelpeapparatet i større grad å ha ansatte som representerer befolkningsgrunnlaget.</p>	<p>Virksomhetsledere.</p>	
<p>19. Finne frem til en felles forståelse av hvordan taushetsplikt og meldeplikt skal håndteres i tiltakskjeden for å kunne identifisere risikofaktorene. Unngå den «misforståtte taushetsplikten».</p>	<p>Politirådene. Kommuneledelse. Virksomhetsledere. Politi, krisesenter, barnevern og NAV</p>	<p>✓ Er beskrevet i tiltakskortene og i samarbeidsrutinene mellom virksomhetene. Gjenstår: Må innarbeides i egen virksomhet.</p>
<p>20. Identifisere risikofaktorer rundt overgriperen, informasjon som samlet kan gi et varsel om behov for ekstra beskyttelsestiltak.</p>	<p>Hjelpeapparatet i dialog med politiet. Beskrives ytterligere i veilederen.</p>	<p>✓ Er beskrevet i tiltakskortene.</p>
<p>21. Synliggjøre en helhetlig tiltakskjede for å forebygge</p>	<p>Koordinator i samarbeid med virksomhetsledere.</p>	<p>Pågår:</p>

vold der voldsutsatt velger å leve sammen med overgriper. Elementer i kjeden består av eksisterende forebyggende tiltak for voldsutsatt og overgriper. Videreutvikling av tilbudene i kjeden vurderes i henhold til behov og økonomi.	Politi, krisesenter, konfliktråd, familievernkontor, barnevern, helsesøster og andre.	Samarbeidsmøter avholdes og samarbeidsrutiner utarbeides.
22. Vurdere behovet for å styrke behandlingstilbudet til overgripere og familiene deres. Vurdere mulige samarbeidsmodeller i Østfold.	Kommuneledelse. Politikere.	Alternativ til vold vil bli etablert i Østfold.
23. Synliggjøre konfliktrådets plass i tiltakskjeden og aktivt benytte konfliktrådets tilbud for oppfølging av voldsutsatte familier i sårbare og risikofylte faser.	Hjelpeapparatet. Synliggjøres i veilederen.	✓ Har fått plass i brosjyren og nettsiden.
24. Rutiner for oppfølging av voldsutsatt når hun/han flytter inn i egen bolig etter et opphold på krisesenteret skriftliggjøres.	Krisesenter i samarbeid med bl.a. nav, boligsosial avdeling og politi.	
25. Bidra til at aktuelle problemstillinger om utilstrekkeligheter i dagens rettspraksis drøftes i politirådene.	Kommuneledelsen	
26. Kompetansespredning og økt dialog mellom kommune, rettsvesen, spesialisthelsetjeneste og fylkesnemder om rettspraksis.		
27. Øke muligheten av sporsikring ved alvorlig fysisk vold i nære relasjoner.	Overgrepsmottak, krisesenter og politi. Samarbeidsavtaler.	Delvis gjennomført: Instruks om hvordan spor sikres ligger på utenvold.no Gjenstår: Samarbeidsavtale
28. Debatt i media om vold i nære relasjoner der målet er å bryte tabuer og motvirke skam.	Virksomhetsledere Kommuneledelse Politiske folkevalgte Krisesenteret	

Artikler/innlegg i media der fokus er problemløsningen og de positive resultatene		
29. Holdningsskapende arbeid der man synliggjør gode rollemodeller i ulike miljøer.	Skolene gjennom å fokusere på temaet i undervisningen. Film og debatt. Kampanjer. Koordinator undersøker muligheter for spesifikke prosjekter.	Gjennomføringsplan foreligger.
30. Gi barn og unge kunnskap om egen situasjon og egen kropp for selv å kunne erkjenne vold .	Skoler, barnehager, barnevernet (se kapittel om informasjonstiltak)	
31. Sikre ansattes kompetanse slik at avvik fra barn normalutvikling gjenkjennes.	Virksomhetsledere ved barnehage, skole, helsestasjon, skoletannhelsetjeneste, leger.	
32. Barnevernvakten får egen voldsprosedyre.	Barnevernvakten i samarbeid med virksomhetsledere i barnevernstjenestene.	Barnevernslederne opplyser dette er allerede ivaretatt. Utgår.
33. Mosseregionens kommuner er aktive i kampen for å få etablert et Barnehus i Østfold.	Kommuneledelsen	✓
34. Fjerne «oppdragervolden» gjennom foreldre-/foresatteveiledning . Ulike målgrupper.	Hjelpeapparatet som familien er i kontakt med, som barnevernet, helsestasjon, Moss Voks, familievernkontor, krisesenteret, flyktningekonsulenter.	
35. Øke kunnskapen om vold mot eldre og personer med funksjonsnedsettelse blant helsepersonell slik at den skjulte volden avdekkes. (se også kap. om informasjonstiltak)	Virksomhetsledere Undervisningssykepleier i Mosseregionen.	Materiell er sendt undervisningssykepleier. Elektronisk opplæringsprogram tilgjengelig.
36. Utarbeide rutiner og retningslinjer for varsling ved mistanke om overgrep.	Virksomhetsledere	✓ Ivaretatt av tiltakskortene.
37. Benytte krisesenterets tilbud når eldre og personer med funksjonsnedsettelse er utsatt for vold i nære relasjoner (botilbud, samtaler, reetablering)		
38. Finne og iverksette en løsningsmodell som gir	Kommuneledelsen.	Kommunene deltar i nasjonalt prosjekt «krisesentertilbud til

voldsutsatte kvinner i aktiv rus et krisesentertilbud i Mosseregionen, også til dem som ikke ønsker å bli rusfrie.		sårbare grupper» i regi av BUFDdir. Prosjektleder fra Agenda Kaupang. Styringsgruppen (kommunalsjefs nivå) anbefaler at ulike modeller behandles i krisesenterets styre/rep.skap heller enn i by- og kommunestyret som først planlagt.
39. Tydeliggjøre voldsaspektet i hjelpetilbudet til kvinner i aktiv rus som utsettes for vold i nære relasjoner. Krisesenteret kan tilby dagsamtaler om vold.	Samarbeidsrutiner mellom krisesenter og rusinstitusjoner.	Pågår i prosjektet «Krisesentertilbud til sårbare grupper».
40. Etablere felles ressursgruppe i Mosseregionen for veiledning i spørsmål knyttet til kjønnslemlestelse og tvangsekteskap.	Kommunene. Moss Voks, minoritetsrådgiver ved Malakoff videregående skole.	
41. Utvikle felles rutiner for å forebygge kjønnslemlestelse ved helsestasjonene .	Ressursgruppen i samarbeid med helsestasjonene.	Pågår: Skal legges inn på utenvold.no
42. Utvikle felles rutiner i skolene for å forebygge tvangsekteskap .	Ressursgruppen i samarbeid med rektorer.	
43. Målrettet informasjon om forebygging av tvangsekteskap og kjønnslemlestelse til ungdommen.	Se mer i kap. om informasjonstiltak. Virksomhetsledere i samarbeid med ressursgruppen.	
44. Målrettet informasjon til ungdom om hva voldtekt er, om grensesetting og ansvarlighet, samt informasjon om hjelpeapparatet (overgrepsmottaket, krisesenter og politi) når et overgrep har funnet sted.	Se kap. om informasjonstiltak. Skoler og helsestasjoner i samarbeid med overgrepsmottaket og krisesenteret. Ungdomsklubber, idretts- og kulturarena.	Gjennomføringsplan for slik undervisning i skolene foreligger.
45. Styrke samarbeidet mellom overgrepsmottaket i Østfold, Konfliktrådet og Krisesenteret i Moss.	Virksomhetslederne.	Felles møter er gjennomført. Må vedlikeholdes.